

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 47 (5)

IZDAN 1. JANUARA 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4031.

Oelwerke Stern-Sonneborn A. G., i Georg Duffing, Hamburg.

Mehanička mazalica za kolske šipove.

Prijava od 21. februara 1925.

Važi od 1. septembra 1925.

Traženo pravo prvenstva od 24. maja 1924. (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na poboljšanje mehaničkih mazalica za kolske šipove sa obrtljivim pogonskim delom koji je elastično pritisnut uz šip. On se sastoji u tome, što je obrtljivi pogonski deo, kao kotur, valjak ili o jednom valjku viseći prsten, postavljen na jednu polugu, koja je poduprta jednom oprugom sa promenljivom napadnom tačkom. Poluga je postavljena u sandučasti okvir, tako da se može okretati oko jedne osovine a sandučasti okvir je rasporedom otvora ili pukotina u zidnim delovima napravljen kao sito za ulje. Novim rasporedom se postiže pouzdano i ravnomerno pomeranje ulja. Da bi se poboljšana mazalica lako i sigurno stavila u upotrebu to je na okviru, ako se isti preklapa, postavljena jedna kretna poluga, koja pri udešavanju sprave udara na zadnji zid osovine kutije i pri dovoljnom pritisku uspravlja okvir s preda u nazad. Ova se poluga može sa rasklapajućim okvirom vezati na članak, tako da postaje krivajni mehanizam, koji pri dovoljnom pritisku na okvir uspravlja okvir s preda u nazad.

Nova mehanička mazalica za kolske šipove je objašnjena na crtežu i to:

sl. 1. pokazuje pobočni izgled spreda;
sl. 2. presek po X—X sl. 1, sandučastog okvira sa u njemu postavljenom i oprugom poduprtom teralicom maziva;

sl. 3 i 4. pokazuje mazalicu sa uspravljenim okvirom u upotrebi;

sl. 3. je uzdužni presek sl. 4. po liniji AB i

sl. 4. poprečni presek sl. 3 po liniji CD.

Kao što se vidi iz sl. 1 i 2 kalem *a* je postavljen u jednu račvastu polugu *b*, koja se okreće oko osovine *d* koja je postavljena u sandučasti okvir *c*. Sandučasti okvir *c* je utvrđen na osnovnu ploču *e*, koja se oslanja na dno i zidove osovine kutije. Lisnata opruga *f* dodiruje dno sanduka *c* u promenljivoj napadnoj tački *g*, ili pak, ako ovaj nema naročito dno, osnovnu ploču *e* i pritiskuje pomoću poluge *b* kalem *a* na donju stranu šipa *h*.

Osobina elastičnosti, kojom se postiže željeno izjednačenje pritiska sastoji se u tome, što se pri spuštanju kalema *a*, dakle pri povećanju pritiska *i*, napadna tačka *g* pomera u stranu, i to je prema primeru izvodjenja na crtežu udešeno tako, da se poluzna ručica *m* smanjuje u istoj meri ali pritisak *k* ne raste u istoj meri kao *i*. Isto takvi odnosi su pri dizanju kalema *a*. Otuda se postiže fino izjednačeno gibanje što je potrebno za prilagodjavanje sprave na makakve konstruktivne razlike same sprave kao i za štedjenu šipova i kalema.

Vidljivi zadnji zid okvira *c*, sl. 1, ima sitaste otvore; na isti način može se izbušiti i prednji zid koji se na crtežu ne vidi. Sa obadve strane zatvoreni sanduk služi onda kao sito za ulje koje se dovodi iz suda za ulje u sanduk i za teralicu maziva.

Kao što se vidi iz sl. 3 i 4, okvir c okreće se oko šipa n čije se ležište o nalazi na okvirskoj ploči e . c označava radni položaj, c^1 položaj okvira pri uvodjenju mazalice u osovinsku kutiju. Na okvir c namešteni su dalje šipovi p , koji služe za prijem poluga kretača q . Pri unošenju sprave šip p zauzima položaj p^1 a poluga kretača q položaj q^1 . Okvir se prvo može uvesti toliko, dok poluga kretača ne udari zadnji zid r osovinske kutije, Da bi se postiglo uvodjenje do radnog položaja, mora da se na okvir vrši pritisak sprema u nazad. Pri tom člankoviti trougao p^1s^1 obrazuje sa vodjenjem okvira kroz dno osovinske kutije jedan krivajni mehanizam, koji pri dalje guranju unapred okvira u pravcu strelice t dospeva u položaj nps pa pritom uspravlja okvir.

Odbojnik n služi za osiguranje okvira u radnom položaju. Tek pošto je okvir u radnom položaju, može da se poklopac osovinske kutije zatvori.

Za uspravljanje okvira može mesto krivajnog mehanizma da se upotrebi i jedan drugi mehanizam. Za podupiranje može mesto zida osovinske kutije da služi šip u .

Patentni zahtevi:

1. Mehanička mazalica za kolske šipove sa obrtljivom teralicom maziva, koja po-

tiskuje elastično na šip, naznačena time, što je teralica maziva, koja se može obrtati oko jedne osovine, postavljena na jednu polugu, koja je poduprta oprugom sa promenljivom napadnom tačkom.

2. Mehanička mazalica za kolske šipove po zahtevu 1, naznačena time, što se poluga sa promenljivom napadnom tačkom pri različnoj visini teralice maziva poduprta lisnatom oprugom postavlja u jedan sandučasti okvir, koji može da se ugura u osovinsku kutiju ispod šipa i što stoji u vezi sa prostorom za ulje, n. pr. rasporedom sitastih otvora u zidove sanduka.

3. Mehanička mazalica za kolske šipove po zahtevu 1 i 2, naznačena time, što je sandučasti okvir postavljen šarnirima tako, da se može okretati, i što na sebe ima odbojnike, koji pri preklopljenom okviru udaraju o površine u unutrašnjosti zaplivača i pri dovoljnom pritisku od sprema ka pozadi okvir podižu tako, da dovodnik maziva pritiskuje na šip.

Mehanička mazalica za osovinske šipove kola po zahtevu 3, naznačena time, što su odbojnici, koji služe za podizanje okvira, postavljeni u obliku poluga kretača tako, da pri uvodjenju mehaničke mazalice u zaptivač nastaje pritisak na poluge kretače sa zadnjeg zida zaplivača i time stvara krivajni mehanizam, kojim se podiže okvir od prednje strane ka zadnjoj.

Fig. 1.

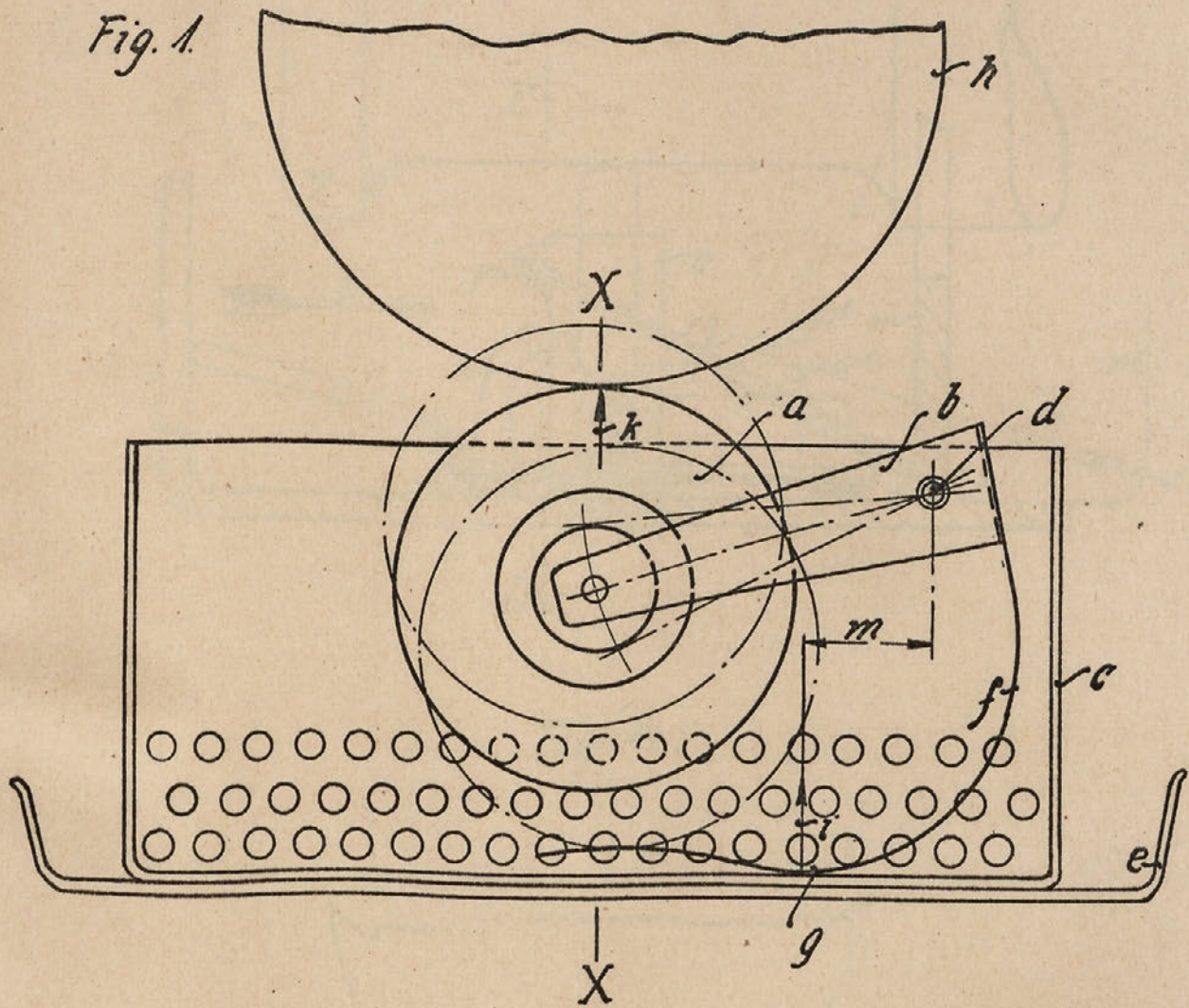

Fig. 2.

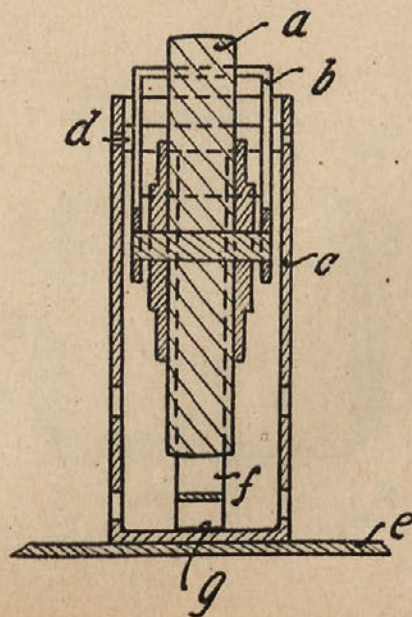

Fig 3.

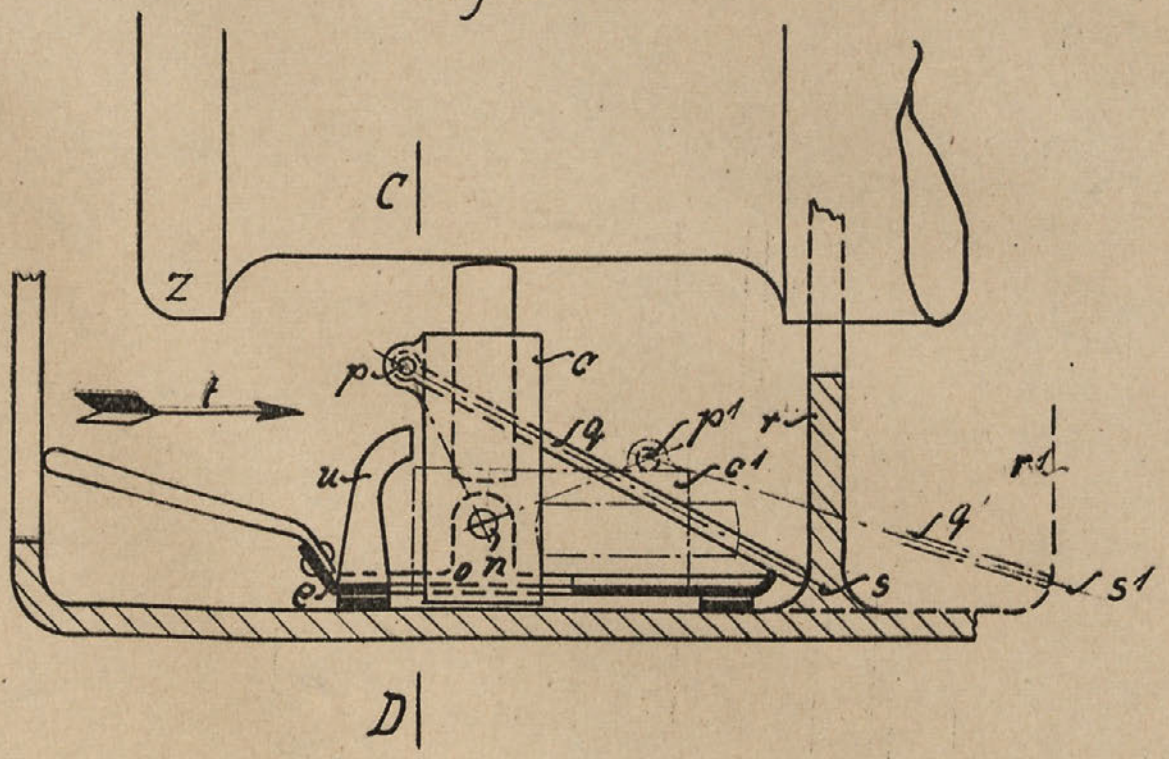

Fig. 4.

